

Saksbeh.: Thor Vartdal / Kystverket
Telefon: 90 73 23 01
Vår ref.:
Deres ref.:

Dato: 12.04.2010

Prosjekt 8

Nasjonal transportplan 2014 - 2023 – Effektive knutepunkter for godstransport Mandat

1. Formål og oppdrag

Departementene ber om en redegjørelse for de viktigste flaskehalsene og utfordringene som eventuelt hindrer en effektiv utvikling av knutepunktene Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Tromsø, med særskilt fokus på mangelfull veg- og banetilknytning og mangelfull tilknytning mellom havn og omlastningsterminaler. Det skal gjøres en samlet vurdering av knutepunktene i Oslofjorden. Det skal vurderes om det er andre havner og terminaler som er sentrale i det nasjonale transportnett, og hvorvidt disse har spesielle utfordringer som intermodale knutepunkter. KVUer skal legges til grunn der det er aktuelt.

2. Avgrensninger og produkt

Med ”godsknutepunkt” forstår prosjektgruppen et punkt eller en node som binder sammen transportårer som veier, jernbanelinjer og farleder til sjøs. En slik redegjørelse som her er bestilt forstås som en beskrivelse av forutsetninger for at knutepunkt er effektive, samt den infrastruktur som er nødvendig inn til/ut fra, så vel som mellom knutepunkt.

Vi forstår dessuten at redegjørelsen for godsknutepunkt kun omfatter knutepunkt og terminaler som håndterer enhetslaster (stykkgods/trailer og containerlast).

Utover den redegjørelse som er bestilt for de fem nevnte byområdene, samt en helhetlig vurdering av godsknutepunkt i Oslofjorden vil godsknutepunkt i enkelte andre byer og regioner bli vurdert, bl.a Trondheim, Mo i Rana, Bodø, Narvik, samt Mørebyene/Åndalsnes. Oslofjorden forstås som Moss, Borg (Sarpsborg/Fredrikstad), Oslo, Drammen, Larvik, Grenland og Kristiansand.

Det legges ikke opp til en bred gjennomgang av mulige godsknutepunktlokaliteter i Norge. Prosjektgruppa forutsetter at man i mandatet blir enige om utvalget (jf forrige avsnitt), og anser det som umulig innenfor tidsrammen å åpne for ytterligere ekstern diskusjon om valgene som gjøres på dette punkt.

Som en del av prosjektet vil vi redegjøre for Gøteborg havns rolle i det norske transportsystemet for enhetslast. Det vil også bli redegjort for utviklingstrekk i globale godsstrømmer som har relevans for Norge, så vel som aktuelle utviklingstrekk innen logistikk.

Prosjektgruppa ser for seg at hovedleveransen er en redegjørelse for de utfordringer og flaskehalsen som er karakteristiske for de knutepunktene som er nevnt. Konsekvenser av mangelfull veg- og banetilknytning til terminaler vil bli vektlagt, samt mangelfull tilknytning mellom havn og omlastingsterminaler. Det antas at flaskehalsen vil være av fysisk og teknisk, så vel som organisatorisk, juridisk og økonomisk art. Som en del av arbeidet vil prosjektgruppa også ta hensyn til utfordringer som brukerne av terminalene vil peke på.

Tiltak som vil bli foreslått for å avhjelpe tilstanden vil ha som hovedhensikt å støtte overordnede mål i NTP-arbeidet, i første rekke målet om overføring av gods fra vei til bane og sjø. Utover dette vil tiltakene vil ikke bli gjenstand for prioritering av prosjektgruppa.

Fylkeskommunene, de største byene og referansegruppen vil imidlertid bli involvert i arbeidet og prosjektet skal involvere øvrige NTP-prosjekter underveis i arbeidet jfr. punkt 4, 5 og 8. Representanter for de største brukerne vil bli konsulert. Studiebesøk hos noen av de største havnene og godsterminalene kan bli aktuelt.

Det vil bli levert en rapport fra godsknutepunktgruppa, med et oppsummerende kapittel som skal inngå i en samlet leveranse fra transportetatene og Avinor til Samferdselsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet. Det oppsummerende kapitlet skal i utgangspunktet ikke overstige 5 sider inkludert sammenfattende konklusjoner.

3. Organisering og ressurser

Innenfor godkjent mandat og prosjektplan, har prosjektleder delegert myndighet. Programstyret / NTP-sekretariatet vil bli involvert i valg og dilemmaer som ikke fremsto klart da rammene for oppdraget ble avtalt.

Thor Vartdal fra Kystverket er prosjektleder for effektive knutepunkter for godstransport. Forventet ressursinnsats er om lag 30%

Prosjektets deltagere og forventet ressursinnsats:
Sabine Nicolaysen, Kystverket 30% (sekretær for prosjektgruppen)
Pia Audhild Eide, Jernbaneverket 25%
Toril Presttun, Statens vegvesen 25%

Gruppen vil i tillegg trekke inn kunnskap, erfaringer og andre ressurser fra etatene etter behov.

4. Samhandling med andre aktører

Å etablere bredt eierskap og felles forståelse for rammebetingelser, grunnlagsmateriale og faglige utfordringer samt å ha en mest mulig omforent oppfatning av trender og utviklingstrekk er en viktig del av utredningsfasen. Oppnåelse av nasjonale mål krever felles satsing fra alle aktører innenfor samferdselssektoren.

Kontakt med fylkeskommunene, de største byene og referansegruppen er vesentlig for oppgaveløsningen i dette prosjektet. Mellom milepæl 2 og milepæl 4 må fylkeskommunene, de største byene og referansegruppen involveres. Dette administreres av NTP-sekretariatet, men med godsknutepunktgruppen som ansvarlig for det faglige innholdet i møtene. I tillegg vil det være behov for å møte representanter for store brukergrupper, slik som havner og terminaloperatører (f.eks Norsk Havneforening og CargoNet) og noen store samlastere.

5. Samhandling med øvrige NTP-prosjekter

Det er behov for tett samhandling med andre tverretatlige prosjekter så vel som programstyret / NTP-sekretariatet. Prosjektgruppa vil i første rekke samarbeide med byutredningsgruppa, prosjektgruppa for regional utvikling, og i noen grad også Nordområdeutredningen. Arbeidet i stamnettsutredningene (SVVs og JBVs strekningsvise utredninger, Avinors sektorplan) vil også bli viet oppmerksomhet. Videre vil prosjektgruppa samarbeide tett med transportanalyse-gruppen i forhold til datagrunnlag og modellkjøringer.

Det forutsettes at det leveres grunnlagsdata fra perspektivanalysen, samt oversikt over KVUer fra aktuelle byområder innen 1. juni. Videre forutsettes det tett samarbeid med etatene for å fremskaffe faktagrunnlag og tilstandsvurdering over vei- og banetilknytning samt innseiling til de nevnte knutepunktene.

Arbeidet med godsknutepunkt vil m.a.o. bli organisert slik at dobbeltarbeid mellom denne utredningen og andre unngås. Dette vil kreve tett oppfølging fra NTP-sekretariatet, og klare føringer for hvordan de forskjellige prosjektene samarbeider og informerer hverandre.

Prosjektgruppa vil delta på de 2 annonserte stormøtene i regi av sekretariatet, hvor alle deltagere møter hverandre, og vil ellers holde tett kontakt med prosjektledere for andre prosjekter, samt delta på prosjektledermøter som sekretariatet inviterer til.

6. Budsjett og anskaffelser

Kystverket har lederansvaret for prosjektet, og er ansvarlig for å håndtere eventuelle anskaffelser og har hovedansvar for budsjettoppfølging. Det vises til samarbeidsavtalen for ytterligere utdyping.

Prosjektgruppa for godsknutepunkt vurderer at det er behov for ekstern bistand i form av sekretærbistand i forbindelse med studiebesøk og møter med representanter for eksterne interessenter. Slik bistand vil bli gjenstand for offentlig innkjøp, og vil kunne beløpe seg til opp mot kr 200.000.

Det er dessuten behov for modellkjøringer og databearbeiding i forhold til å underbygge effekten av gode intermodale godsknutepunkt. Kostnaden er usikker her, men prosjektgruppen ber om at det avsettes kr 200.000. Prosjektgruppen forutsetter imidlertid at anskaffelser koordineres med andre NTP-prosjekt, f.eks i form av rammeavtaler eller sentralt koordinerte kontrakter med aktuelle leverandører.

7. Teknisk gjennomgang

Programstyret tar sikte på å gjennomføre en såkalt teknisk gjennomgang av godsknutepunktsprosjektets mål, mandat og arbeidsopplegg i august. Dette som en støtte og kvalitetssikring av arbeidsopplegget.

8. Framdriftsplan og milepæler

Milepæl 0 16. februar 2010 – Retningslinje 1 foreligger

- 17. februar – kick-off for NTP 2014-2023
- 22. februar – første prosjektgruppemøte (video)
- 3. mars – andre prosjektgruppemøte
- 5. mars – frist for å levere forslag til mandat
- 11. mars – prosjektlederforum
- 25. mars – tredje prosjektgruppemøte

Milepæl 1 26. mars – godkjent mandat

- 31. mars - frist for å levere behov for eksterne ressurser og utredningsmidler
- 12. april – prosjektlederforum
- 13. april (tent.) – prosjektgruppemøte + møte med TØI/Sitma + møte med transportanalysegruppa for å avklare modellkjøringer
- 1. mai – frist for å levere forslag til prosjektplan.
- 7. mai – prosjektgruppemøte (styringsgruppa møter fylkesrådmannskollegiet)
- 15. mai – kunnskapsrapport fra Sitma/TØI

Milepæl 2 31. mai – godkjent prosjektplan

- 1. juni – Byutredningsgruppa leverer oversikt over by-KVU'er
- 2. juni – prosjektgruppemøte + møte med CargoNet
- I løpet av juni – møter med samlastere / speditører / havner
- I løpet av juni – etatene leverer faktagrunnlag (tilstandsvurdering) over vei og banestubber inn til knutepunkt (havner/terminaler) i forb med oppdatering av rutevise- / strekningsvise- / stamnett-utredninger
- 14. juni – stormøte/ prosjektlederforum + kontakt med andre grupper (by/perspektiv)
- I løpet av juli – transportmodellkjøringer leveres (må avklares)
- I løpet av august – møter med fylkeskommuner (i samarbeid med programstyret)
- August - teknisk gjennomgang
- 23. august – prosjektlederforum

Milepæl 3 Evt. korrigeringer i prosjektplan etter teknisk gjennomgang

- 16. september – prosjektlederforum
- 21. og 22. september – work-shop og stormøte. Gjennomgang av perspektiver, følsomhet og mulige scenarioer/utviklingsbaner samt kvaliteter transportsystemet bør ha. Målstrukturens betydning/innflytelse for den langsiktige utviklingen.
- 11. oktober – prosjektlederforum
- 29. oktober – prosjektlederforum
- 5. november – utkast til rapport leveres programstyret
- 12. november – prosjektlederforum
- 19. november – prosjektrapport presenteres for kontaktforum og styringsgruppen

Milepæl 4 19. november – prosjektrapport offentliggjøres

- 25. november – prosjektlederforum

Milepæl 5 28. januar 2011 – Avslutning fase 1, Etatene og Avinor leverer rapport fra utredningsfasen til Samferdselsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet

Fremdriftsplan – oversikt

